

ELi strateegia Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta Århusi konventsiooni osaliste kolmandal kohtumisel Lätis Riias

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 25. juunil 1998 vastu võetud keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni ning eelseisvat kolmandat lepinguosaliste kohtumist (MOP-3), mis peetakse Lätis Riias 11.–13. juunil 2008;
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud suuliselt vastatavat küsimust B6-0157/2008;
- võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et Århusi konventsioon jõustus 30. oktoobril 2001;
- B. arvestades, et konventsioonil täitub 2008. aasta juunis kümme aastat;
- C. arvestades, et Euroopa Ühendus ratifitseeris Århusi konventsiooni 17. veebruaril 2005¹ ja see on ratifitseeritud peaaegu kõigi liikmesriikide poolt (üks liikmesriik on jätnud selle ratifitseerimata);
- D. arvestades, et praegu on Århusi konventsioonil 41 osalist;
- E. arvestades, et Euroopa Parlament ja nõukogu on juba vastu võtnud kolm Århusi konventsiooni rakendamist käsitlevat õigusakti², ning arvestades, et keskkonnaasjus kohtu poole pöördumise õigusakti vastuvõtmine on endiselt nõukogu poolt blokeeritud³;
- F. arvestades, et Århusi konventsiooni eesmärk on võimaldada riigiasutustel ja kodanikel võtta keskkonna kaitsmiseks ning parandamiseks individuaalseid ja kollektiivseid

¹ Nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsus 2005/370/EÜ keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 124, 17.5.2005, lk 1).

² Direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26); direktiiv 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse (ELT L 156, 25.6.2003, lk 17); määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

³ Ettepanek võtta vastu direktiiv õiguskaitse kättesaadavuse kohta keskkonnaküsimustes (KOM(2003)0624).

kohustusi praeguste ja tulevaste põlvkondade heaoluks ja hüvanguks, edendades nii säästvat arengut;

- G. arvestades, et saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokoll¹ aitab suurendada ettevõtete vastutust, vähendada saastamist ja edendada säästvat arengut,
1. nõuab tungivalt, et EL võtaks läbirääkimistel juhtiva, läbipaistva ja konstruktiivse rolli ning panustaks aktiivselt konventsiooni pikaajalisse strateegilisse plaani, sealhulgas konventsiooni võimaliku laiema kohaldamisala väljatöötamisse, et säästvat arengut hõlmaksid kõigis mõõtmeis samad läbipaistvuse, osaluse ja aruandekohustuse põhimõtted;
 2. on arvamusel, et MOP-3 annab hea võimaluse senised edusammud läbi vaadata ja tulevaste väljakutsete üle aru pidada; on seisukohal, et konventsiooni tulemusliku rakendamise tagamine peaks olema keskne prioriteet edaspidiseks;
 3. soovib tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et lepinguosaliste kohtumisel vastuvõetud otsused aitavad konventsiooni rakendada ja arendada ning luuakse sünergia Århusi konventsiooni ja asjakohaste mitmepoolsete keskkonnalepingute vahel;
 4. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid seaksid eelkõige eesmärgiks tagada järgmist:
 - pikaajaline strateegiline plaan hõlmab sätteid avalikkuse teadlikkuse tõstmiseks nende õiguste ja kohustuste kohta vastavalt Århusi konventsioonile;
 - MOP-3 toob selguse 2005. aastal vastu võetud geneetiliselt muundatud organismide (GMOde) kohta tehtud muudatuse² ja kõikide tulevaste konventsiooni muudatuste jõustamistingimuste suhtes, seades eesmärgiks nende kiire rakendamise;
 - konventsiooni jaoks võetakse vastu prognoositav, stabiilne ja asjakohane rahastamiskord;
 - saadud kogemuste alusel jätkatakse vastavuse tagamise mehhanismi täiendamist;
 - jätkub töö õiguskaitse kättesaadavuse nimel, tagades, et ametivõimud valitsuse kõikidel tasanditel oleksid täielikult teadlikud Århusi konventsiooniga võetud kohustustest, ning julgustades ametivõime eraldama nende kohustuste täitmiseks vajalikke inimressursse, rahalisi ja materiaalseid vahendeid;

¹ Nõukogu 2. detsembri 2005. aasta otsus 2006/61/EÜ, mis käsitleb ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokoll¹ sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 32, 4.2.2006, lk 54).

² Euroopa Ühenduse poolt heaks kiidetud nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusega 2006/957/EÜ keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 386, 29.12.2006, lk 46).

- osalised võtavad vajalikud õiguslikud ja eelarvemeetmed, et tagada konventsiooni kolmanda samba täielik rakendamine, tulemuslikud parandusmeetmed õiguskaitse kättesaadavuse jaoks ning õiglane, tähtaegne ja mitte takistavalt kallis kohtu poole pöördumine;
 - luuakse töörühm, et hinnata konventsiooni üldsuse osalemise samba rakendamist, vajaduse korral järgnevad sellele konventsiooni edasist täiendamist käsitlevad ettepanekud;
5. soovitab tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel jätkata õigusloometööd, mille eesmärk on vastu võtta konventsiooni artikli 9 kogu Euroopa Liidus rakendamiseks vajalik õigusakt, kuna see on viimane samm, mis ei ole veel täielikult ühenduse õigusse üle võetud; tervitab komisjoni kavatsust korraldada konverents õiguskaitse kättesaadavuse teemal 2008. aasta juunis, et anda uut hoogu ühendusesisesele õigusloometööle;
 6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama koostööd ja sidemeid muude asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja konventsioonidega, eelkõige Cartagena bioohutuse protokolliga; on siiski seisukohal, et Århusi konventsioon on see foorum, kus saab asjakohaselt arutleda keskkonnateabe kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumisega seotud horisontaalsete põhimõtete üle;
 7. kutsub komisjoni üles andma liikmesriikide ametivõimudele head eeskujuga rakendada Århusi konventsiooni mõõndusi tegemata;
 8. nõuab tungivalt, et riigid, kes veel ei ole Århusi konventsiooni ning saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokolliga ratifitseerinud, seda teeksid ning soodustaksid teiste Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni mitte kuuluvate riikide konventsiooniosalisteks saamist;
 9. on arvamisel, et EÜ delegatsiooni kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed saavad konverentsi õnnestumisele oluliselt kaasa aidata, ning eeldab seetõttu, et neile antakse Riias võimalus osaleda ELi koordineerimiskoosolekutel ilma sõnaõigusega;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni sekretariaadile palvega edastada see kõikidele lepinguosalistele, kes ei ole ELi liikmed.